

پیشخوان

علی‌رسنگار روزنامه‌نگار

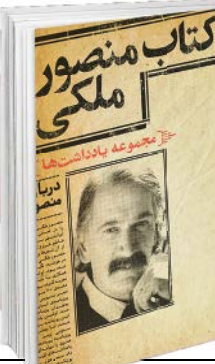
درباره «کتاب منصور ملکی»

گسترده‌ترکردن دامنه هنر و ادبیات

همین آغازبرای خودمان نوشابه‌باز می‌کنیم‌واز جملات ابتدایی پیشگفتار «کتاب منصورملکی» وام می‌گیریم. آنجاکه گردآورنده می‌نویسد: «به‌نظرم روزنامه‌نگارانی‌که‌در روزنامه‌های‌می‌نویسند مظلوم‌تر از آنهایی هستند که در مجلات قلم می‌زنند. هیچ جایی فهرستی از نوشته‌های چاپ شده در روزنامه‌ها پیدا نمی‌کنید. نوشته‌هاخوانده می‌شوندولی‌بازبایی‌وارجاع به آنها سخت است و لاجرم در تاریخ گم می‌شوند. نام پدیدآورندگان آثار هنری در تاریخ می‌ماند اما از کسانی‌که در معرفی و رشد و نقد و بررسی این آثار نقش داشته‌اند، کمتر نامی برده می‌شود. کافی است دوره‌های مختلف روزنامه‌ها را ورق بریزید، مطالب کم‌نظیری خواهید یافت‌که حتماًبرای نوشتن وبازخوانی تاریخ ضروری‌اند.»

گرچه‌شاید در این سال‌ها‌بتوان فهرست نوشته‌های چاپ‌شده در روزنامه‌ها را در سانیی مثل‌مگیران (بانک اطلاعات نشریات کشور) یافت و به‌برخی از این‌آثار دسترسی پیدا کرد‌اما در اصل اشاره‌تو‌کا‌ملکی، فرزند خلف منصور (حسن) ملکی، روزنامه‌نگار، شاعر، منتقد و مدرس ادبیات‌فقی‌د در مظلومیت روزنامه‌نگاران و مهجوری نوشته‌های‌شان تردیدی وجود ندارد. درحالی‌که فارغ از برخی مطالب‌که به دلیل رخداد های روزانه و به‌اقتضای کار روزنامه نوشته می‌شود و تاریخ اقتضا دارد، نگاه و قلم بعضی از روزنامه‌نگاران و نویسندگان روزنامه نیاز به بازخوانی و توجه جدی و ثبت تاریخی دارد و قطعاً به کار اهالی فرهنگ و هنر خواهد آمد. «کتاب منصور ملکی» که در انتشارات خط و طرح منتشر شده و گزیده‌ای از انبوه یادداشت‌های کوتاه و بلند و نقدهای سینمایی و ادبی ملکی است که طی بیش از ۳۰ سال در نشریات منتشر شده‌اند، مهر تاییدی بر اهمیت کار درست و اصولی روزنامه‌نگاری است که ارزش رجوع و بازخوانی را دارد. استفاده از واژه «کتاب» در عنوان این مکتوب، خود از قدر و قیمت نوشته‌های یک روزنامه‌نگار خوب حکایت می‌کند‌واپس‌یکه داستان و آثار ادبی در قالب کتاب هیچ کم ندارد و چه بسا جلوتر از بسیاری کتاب‌های دیگر باشد.

مقدمه‌های آیدین آغداشلو، خسرو دهقان، علی دهباشی و محمودرضا پهنور پیر ضمن این‌که اشاره به تنوع و گستردگی دانش و اشراف ملکی به حوزه‌های مختلف فرهنگ و هنر دارد، هرکدام، از نقش و ویژگی‌های مهم این منتقد و روزنامه‌نگار می‌گویند. آغداشلو بر حضور موثر ملکی شهادت می‌دهد و معتقد است او سهم خود را تمام و کمال به فرهنگ معاصر ایران ادا کرد. دهقان به وجهه معلمی ملکی اشاره می‌کند و می‌نویسد: «از این طریق (معلمی) شاگردان بسیار زیادی داشته که اگر از میان آنها ده – بیست تا هم درآید که دستی به نوشتن داشته باشند، سر به کجا‌ها که نمی‌گذارد.» «هباشی هم در مطلبش درباره ماندگاری نوشته‌های ملکی می‌نویسد: «آنچه در این کتاب می‌خوانید مقالاتی است که تاریخ مصرف ندارد، قلم او در نگارش ادبیات و هنر کهنگی نمی‌پذیرد.» به قول بهمن‌پور، تلاش ملکی گسترده‌ترکردن دامنه هنر و ادبیات بود که شاید مهمترین رسالت روزنامه‌نگاران و منتقدان این عرصه باشد، بدون این‌که‌از محفل خط بگیرند و به گرایش خاصی در هنر وابسته باشند. اگر به عنوان یک فعال و مخاطب حوزه فرهنگ و هنر و ادبیات و سینما و البته یک روزنامه‌خوان حرفه‌ای و همیشگی، می‌خواهید چشمه‌هایی از قلم‌زنی موثر و جذاب منصور ملکی را ببینید و بخوانید و به مانایی آثارش و نقش مهم منتقدان و روزنامه‌نگاران کاربلدی چون او اذعان کنید، مطالعه «کتاب منصور ملکی» به ویژه خواندن نقد و نظرهای صائب سینمایی او را از دست ندهید که بعضی از آنها در قالب ستون «روز... روزنامه» برخی روزنامه‌ها در سال‌های دور منتشر می‌شد.

خبر

پژمان جمشیدی، بازیگر تلویزیون و سینما که آثاری چون زترخاکی، خوب بد جلف و نگارسان را در کارنامه دارد، این روزها مشغول بازی در فیلم «کوکتل مولوتف» است. کارگردانی این فیلم را حسین دوماری به‌عهده دارد که پیشتر به همراه پدرام پورامیری در ساخت فیلم‌های یادگار جنوب، جان دار و نوشتن فیلمنامه شقای پروانه و باغی همکاری داشت. فیلمبرداری کم‌دی کوکتل مولوتف که نخستین پروژه

بازی پژمان جمشیدی در «کوکتل مولوتف»

تولیدات رسانه‌ای هنر، انعکاسی از وضعیت درون اجتماعی است. وضعیت‌ی که برای مخاطب آشنا و هنرمند برای تبیین و عمق‌بخشی به معنا، دست به تولید محتوا می‌زند. فرآیندی که هنرمند در این محتوا سازی طی می‌کند، پر از نشانه‌هایی است تا جامعه از طریق آنها بتواند با تطبیق نشانه‌های درونی فرهنگ عمومی آن را عمیق‌تر درک کند.

این وضعیت صورت‌کلی است که می‌تواند روح جاری در یک فرهنگ را بازنمایی کند و اصطلاحاً اثری استراتژیک برای فرهنگ‌سازی در جامعه تولید شود. به‌راستی تولیدات سینمایی یا هنری که این روزها در جامعه تولید می‌شود، چقدر صادق چنین وضعیتی است. به‌طور مثال در جنگ ترکیبی که طی یک‌سال گذشته در کشور جریان داشته، چه تعداد آثار هنری متناسب و روشنگر تولید شده و چه نشانه‌هایی برای بازخوانی موقعیت‌های پیچیده در جنگ‌شناختی در آثار هنری بازتاب داده‌شده‌است.گرچه‌تولیدات خبری و رسانه‌ای تا حدودی توانسته‌اند در جهت روشن‌سازی فضای رسانه عمومی خوب عمل کنند اما سایر رسانه‌های هنری اعم از سینما، تئاتر، موسیقی و... چطور؟ این روزها که در سالگرد شهادت آرمان علی‌وردی قرار داریم با توجه به تولیدات یک‌سال گذشته، چرا چنین موقعیت ترازیکی که باعث شد تا واقعیت‌های جنگ ترکیبی به‌خوبی عیان شود و غبار از روی درخیمان ضدا ایرانی برداید، چقدر تولیدات هنری داشته‌ایم. این روزها که جشنواره فیلم کوتاه به پایان رسیده و جشنواره سینما حقیقت پیش‌روست، چرا بر اساس اخبار منتشر شده فیلمی با شهادت عاشورایی آرمان علی‌وردی و دیگر شهادی امنیت ساخته و نمایش داده نشده است؟

نشانه‌هایی که قابل بازخوانی است

شهادت آرمان علی‌وردی پر از نشانه‌های آشنا در فرهنگ عمومی کشور است. شهادت مظلومانه او که تنها در برابر اغتشاشگران ایستاد و شهادتش پیوندی آشنا با اولیای واقعه کربلا یافت و دزخیمنانش رفتاری چون اشقیای کربلا از خود بروز دادند. انگشت‌شکسته او که یادآور خارج کردن انگشت از دستان امام حسین (ع) برای دریافت هدیه از سوی یزید دارد. ایستادگی و مقاومت در برابر دشمن و تحت فرمان ولایت بودن، جان بر سر ایمان گذاشتن و... همه نشانه‌های آشنایی است که در فرهنگ عمومی کشور ما وجود دارد. باین اوصاف چرا از چنین نشانه‌هایی برای شناسایی نسل جوان در تولیدات هنری بهره‌گرفته نمی‌شود

تا نسل جوان در برابر جنگ ترکیبی که در جریان است بیمه شوند. در این نقطه

مستقل دوماری است این روزها در شهرک سینمایی تلویزیونی ایران (غزالی) ادامه دارد.

پروانه ساخت این فیلم سینمایی به تهیه‌کنندگی محمد کامالی‌پور و نویسندگی احمد رفیع‌زاده تیرماه امسال ازسوی سازمان سینمایی صادر شد.

پژمان جمشیدی این روزها فیلم‌های کم‌دی و پرفروش شهرهرت به کارگردانی کریم امینی و هتل به کارگردانی

نگاهی به غفلت نهادهای سینمایی از تولید فیلم کوتاه، بلند و مستند روشنگر با موضوع شهدای امنیت

سینمای بدون آرمان

قهرمانی که می‌تواند الگوی نسل جوان برای پیشبرد کشور به سوی قله‌های افتخار باشد، جایی در میان سیاست‌های سینمایی دارد؟

حقیقت پیش‌رو

حال که سینمای کوتاه بانسل جوان –که باید آرمان‌گراتر از نسل گذشته باشد-، نتوانسته چنین رویکردی را بازنمایی کند. نباید تولیدات سینمای مستند که چشم حقیقت بین تولیدات رسانه‌ای است در این زمینه کارساز باشد؟ بر اساس اخبار منتشر شده و تولیداتی که در ماه‌های اخیر ساخته شده است، به‌جز دو مستند خبری «آرمان عزیز» و «رقص خون» که سال گذشته

ساخته شده، هنوز اخبار فیلمی با این موضوع رسانه‌ای نشده است. آیا

سینمای مستند به‌عنوان سینمایی راوی حقیقت، هم باید چشم از چنین واقعیت عیانی ببندد. آرمان علی‌وردی به‌عنوان یک جوان طلبه که دانش علمی خود را در راه شناسایی واقعیت‌های دینی و ارزشی گذاشت از منظر سیاست‌گذاران و سینماگران نمی‌تواند به‌عنوان یک سوره نگریسته شود. جوانی که در حین آموختن، پژوهش را نیز سرلوحه فعالیت‌های خود قرار داد و به‌عنوان یک جوان تراز انقلاب حتی آثار پژوهشی‌اش در جشنواره علامه حلی ارائه و برگزیده شد.

سینمای بدون قهرمان ملموس

یکی از راه‌های ارتباطی سینما با مخاطبان الگوی قهرمان سازی است؛ الگویی که تلاش می‌کند ذهن مخاطب را در راستای قهرمان فیلم قرار دهد. یعنی مخاطب خود را در جایگاه قهرمان ببیند تا با او همراه شود.در کشاکش داستان سربلنداز اتفاقات بیرون‌نیامی سینمای ایران که سال‌هاست از داشتن قهرمان فایده گرفته و سینمایی بدون قهرمان را بازنمایی می‌کند، چرا از چهراهی همچون آرمان علی‌وردی غافل است. سینمای ایران در یک دهه‌گذشته مغیوب قهرمان‌های شکسته‌خورده و درگیر در روزمرگی است، چرا متولیان‌ش

سیدمسعود اطیابی را بر پرده سینماها دارد؛ دو فیلمی که به ترتیب با فروش ۶۹ میلیارد تومانی و ۴۶ میلیارد تومانی بعد از فیلم فسیل، رتبه‌های دوم و سوم گیشه سال را در اختیار دارند. این حضور پررنگ و موفق در حالی است که پژمان جمشیدی فیلم‌های یادگار جنوب به کارگردانی حسین دوماری و پدرام پورامیری و ویلای ساحلی به کارگردانی کیانوش عیاری را هم در نوبت اکران دارد.

برش

شهیدی که نماد آزادیگی است

زندگی و شهادت آرمان علی‌وردی سراسر از نماد است. او برخاسته از نسل دهه ۸۰ است که امروز در گفتمان‌های اجتماعی آنها را عاصی و سرکش می‌دانند اما این شهید به خیلی از تحلیلگران ثابت کرد که نسل او در راه اعتقادات و فرهنگ ایرانی اسلامی باورمند گام برمی‌دارد. او با برگزیدن راه شهادت نشان داد که بل ارتباطی بین‌نسلی از قهرمان هشت سال دفاع‌مقدس با نسل جوان امروز است؛ یعنی اندوخته‌های نسل قبل خود را در عمل و مرام و مسلک خود به‌گونه‌ای نشان داد که برای نسل خودش شبیه افسانه نباشد، بلکه عینی و قابل فهم و درک باشد.

بر همین اساس چنین شخصیتی آن قدر توانمندی در شخصیت خود دارد که می‌تواند به‌عنوان یک سوره در آثار سینمایی و هنری بازتاب داده شود. از سوی دیگر نحوه شهادت این جوان طلبه نیز بر اثر نشانه‌های آشنا با فرهنگ اعتقادی جامعه ایرانی است. همان‌گونه که علی اکبرور پای به دفاع از دین می‌گذارد، ابوالفضل و طایع امر ولایت است و امام حسین‌گونه زیر دست دشمنان به شهادت می‌رسد.

زندگی چنین جوانی هم قابلیت معرفی به‌عنوان نماد یک جوان تراز انقلابی اسلامی دارد و هم سرگذشت و شهادتش قابلیت بازخوانی برای نسل جدید. سرگذشت آرمان نشان می‌دهد که حوزه جنگ ترکیبی دشمن محدود و انقلاب اسلامی و به لطمه‌زدن به جمهوری اسلامی نیست، بلکه یک جنگ تمدنی بافرهنگ ایران است. فرهنگی که درون خود قهرمانی پرورش می‌دهد که سرپیش جور زمانه نمی‌خند، معتقد به خدا یگانه و مطیع امر اوست. در چنین جنگ تمدنی آرمان علی‌وردی و سایر ۶۳ شهادی امنیت در اغتشاشات اخیر، مانند شهید روح... عجمیان، سلمان امیراحمدی، یزدان قجری و... چراغی هستند برای نسل جدید. اگر سیاست‌گذاران هنری بتوانند آنها را به مردم معرفی کنند.

سینمای جهان

چین با «زمین سرگردان ۲» به اسکار رفت

فیلم «زمین سرگردان ۲» نامیده چین در رقابت اسکار بین‌المللی ۲۰۲۴ شد.

قسمت نخست این فیلم با عنوان زمین سرگردان محصول ۲۰۱۹ به کارگردانی فرانت گوو با اقتباس از داستان کوتاهی به همین نام در سال ۲۰۰۰ ساخته و به

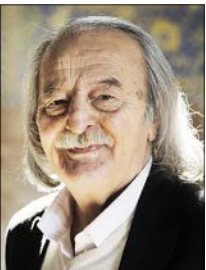

بنجمین فیلم پرفروش تاریخ چین بدل شد. امسال فرانچایز این فیلم که از نظر داستانی پیش درآمدی بر آن محسوب می‌شود، در ژانویه اکران شد و در روز نخست اکرانش در روز عید چینی، ۳۰ میلیون دلار در چین فروش کرد و در نهایت فروش به بیش از ۶۴ میلیون دلار رسید. این فیلم علمی – تخیلی، اکشن و ماجراجویی با بازی اندی لائو، وو جینگ و لی ژوچیان ساخته شده و با نقدهای متفاوتی از سوی منتقدان مواجه شده است. در راتن تومیتوز، این فیلم با ۱۹ نقد امتیاز ۸۰ درصد دریافت کرده و متاکریتیک برنمای نظر هفت منتقد، امتیاز ۵۶ از ۱۰۰ را به فیلم داده است. چین از سال ۱۹۷۹ بیش از ۳۰ فیلم برای اسکار ارسال کرده که دو فیلم از این میان نامزدی اسکار را کسب کرده‌اند و هر دو ساخته وانگ ییمو هستند اما هنوز هیچ فیلم چینی موفق به دریافت اسکار بین‌المللی نشده است.

سینما حقیقت

«خیال باز» آماده نمایش شد

فیلم مستند «خیال‌باز» به نویسندگی و کارگردانی تینا میرکریمی که به معرفی یکی از هنرمندان شناخته شده سایه‌بازی می‌پردازد، پس از پشت سر گذاشتن مراحل فنی آماده نمایش شد. خیال‌باز روایتی است از زندگی شخصی و هنری حسن طاهری‌زاده یکی از هنرمندان هنر نمایش. سایه‌بازی که به خیال‌باز نیز مشهور است، اونخستین هنرمند ایرانی است که روش هنر سایه‌بازی با انگشتان دست را خلق کرد و با تکیه بر هنر بداهه‌گویی و طنزپردازی ذاتی خود موفق شد در این زمینه بیشتر شناخته شود. تینا میرکریمی، نویسنده و کارگردان این اثر سال‌هاست به عنوان گوینده و گزارشگر رادیو مشغول به کار است. او از سال ۱۳۹۲ به عنوان پژوهشگر، فعالیت خود را در سینمای مستند آغاز کرد و از سال ۱۳۹۹ به فیلم‌سازی مستقل روی آورد. «از سروستان تا قایق‌انوس» نخستین فیلم مستند او با محوریت زندگی و تلاش‌های یکی از زنان دریاورد ایرانی بود و خیال‌باز دومین تجربه کارگردانی اوست که آماده نمایش شده است. برخی عوامل تولید این فیلم مستند عبارتند از تهیه‌کننده، نویسنده و کارگردان: تینا میرکریمی، تدوین: علیرضا اسلامی، تصویر: علیرضا اسلامی، علی غلیلاوندی، طراحی و ترکیب صدا: مهرداد جلوخانی، اصلاح رنگ و نور: حسن نجفی‌منش، مشاور فیلمنامه: سهیلا خدادادی، مشاور رسانه: سمیرا افتخاری.

انیمیشن «رویا شهر» در راه است

همزمان با روز جهانی انیمیشن، نخستین خبر از انیمیشن سینمایی «رویا شهر» جدیدترین اثر مرکز انیمیشن سوره به تهیه‌کنندگی مصطفی حسن آبادی و نویسندگی و کارگردانی محسن عنایتی منتشر شد. این انیمیشن پس از دو سال از آغاز فرآیند طراحی و تولید، به‌تازگی وارد فاز پس تولید شده و مراحل فنی آن در حال انجام است.

به‌طور همزمان از لوگو رسمی این انیمیشن سینمایی نیز رونمایی شد. پس از اکران موفق انیمیشن سینمایی «لوپوتو» که در شرایط کم‌رونقی سینماها توانست به فروش خوبی دست پیدا کند و همچنین کسب جوایز «مسافری از گانورا» در جشنواره فیلم‌های کودکان و نوجوانان که به‌زودی راهی اکران خواهد شد، رویا شهر سومین اثر مرکز انیمیشن سوره است که برای حضور احتمالی در جشنواره فیلم فجر آماده خواهد شد.

قاب

